

▲ **Vermes Viktória**

Bemutatkozik a SZOTE Neurológiai Klinikája A szegedi ideális páros

Török Margit (Margó) 1968-ban kezdte ápolónői munkáját. Ennek az időszaknak legfőbb állomása 1974-től a Nyíró Gyula Kórház Idegosztályán végzett vezető nővéri munkája prof. dr. Szobor Albert mellett. 1981-ben került a SZOTE Neurológiai Klinikára. 1982-től 1985-ig EEG-laborban dolgozott. 1985-ben kapcsolódott be az ideggyógyászati szakambulanciák munkájába. 1997 óta SM-es betegekre specializálta magát, s már öt éve csak ambuláns betegeket gondoz, közel 800 beteget, közülük jelenleg 155 immunmoduláns-kezelésben részesül. 1989 óta dolgozik együtt Bencsik Krisztina doktornővel, akivel ideális „párost” alkotnak.

▲ – **Hogyan telnek a munkás hétköznapok?**

– Heti háromszor van rendelés, melyen naponként legalább 15, néha akár 30 beteg is megfordul. Hétfőn és csütörtökön gyógyszerkiadás is van a napi munka mellett, ami számomra háromnegyed hétkor kezdődik. Nyolc-fél kilencig tart a vérvétel, majd megjelentetem a számítógépből az aznapra berendelt betegeket (immunmodulánssal kezelt betegekről külön papír alapú nyilvántartás is készül az eltelt időszakról visszamenő zárójelentésekkel, az ambuláns lappal, a beleegyező nyilatkozattal és a recepttel). Keddenként és péntekenként kerítek sort a papírmunkára, havonta egyszer adom le a gyógyszerrendelést, és az ún. drop-out (kezelésből való átmeneti vagy végleges kiesés) jelentéseket a Jahn Ferenc Kórházban működő Neuroimmunológiai Centrumnak, Várszeginé Barta Julikának. Szintén ezen a két napon végzem el a nálunk folyó klinikai vizsgálatok rám háruló adminisztrációját is. (Jelenleg is zajlik nálunk egy-egy vizsgálat.)

– **Úgy tudom, 155 immunmoduláns-kezelésben részesülő beteg van a „keze alatt”. Hogyan szervezi meg a gyógyszerkiadást?**

– Természetesen a betegek előre megbeszélte időpontban jönnek. Mivel a gyógyszergyárak az intézet gyógyszer tárába szállítanak, külön gyógyszerkönyvet vezetek, és rendszeresen egyeztetek a gyógyszer tá-

ral. Ha nincs külön panasz, háromhavonta kerül sor a kezelés alatt álló betegek vizsgálatára. Rajda Cecília doktornő látja el zömében a gyógyszeres kezelésben nem részesülő, illetve a mitoxantronnal kezelt betegeket. Az ő ambuláns napja a szerda. Ezeket a betegeket háromhavonta rendeljük be, s minden esetben sor kerül részletes vizsgálatra.

– **Mi történik az új betegekkal?**

– Természetesen őket is előjegyzés alapján látjuk el, Bencsik Krisztina vagy Rajda Cecília doktornő alaposan

kikérdezi őket, ami akár egy órát is eltarthat. Akiknél szóba jöhet az immunmoduláns-kezelés, azok az osztályon elkezdhetik az injekciós kezelés módjának elsajátítását.

– Tehát csak akkor kezdhetik az öninjekciózást, ha már biztosak a dolgukban?

– Igen, így van. Természetesen bármikor el tudnak érni, ha az injekciózással van problémájuk, vagy akár más gond merül fel. A legnehezebb éppen az első időszak, amikor így vagy úgy el kell fogadniuk a helyzetet, és meg kell tanulniuk a betegséggel együtt élni. Sikerélményként könyvelem el, hogy gyakorlati dolgokban engem keresnek meg, s tanácsaimat örömmel fogadják. Két telefonszámon is elérhető vagyok, ebből egyik zöld szám, s este kilenc óra előtt nem kapcsolom ki ezeket a telefonokat.

– Melyek a leggyakoribb kérdések?

– Injekciózási gondokkal ritkábban keresnek meg, ilyenkor különben is a legegyszerűbb, ha bejön a beteg. Meglepő és megtisztelő számomra, milyen sokan avatnak be életük mindennapi nehézségeibe. Sokszor úgy érzem, jobban elfogadnak, mint egy pszichoterapeutát. Sokéves tapasztalattal a hátam mögött többnyire meg tudom ítélni, mikor haladja meg a kérdés kompetenciámat, s jobb, ha a páciens bejön az orvossal konzultálni.

– Milyen helyzetben vannak azok a betegek, akik betegségük előrehaladása miatt kiesnek az immunmoduláns-kezelésből?

– Egy ilyen döntés soha nem egyoldalú, annak ellenére, hogy ha a beteg EDSS-értéke eléri, illetve meghaladja a 6,5 pontszámot, javasoljuk a kezelés abbahagyását. Általában megértően állnak hozzá, elfogadják, hogy a kezeléssel éveket nyertek (aki például most érte el a 6,5-es értéket, hat évet), de az immunmoduláns-kezelés folytatásából már nem származik további előny számukra. Nekik egy kb. két évig folytatott másfajta kezelést (mitoxantron) szoktunk felajánlani, amelytől remélhető az állapotromlás lassulása.

– E nagy hivatástudattal végzett munka mellett mi jelent az ön számára kikapcsolódást, mivel foglalkozik legszívesebben szabadidejében?

– Olvasok, szeretem a romantikus és történelmi könyveket, de igen sok a szakmai olvasmányom is. Nyáron gyakrabban találkozom a barátnőimmal, és akkor jól kibeszélgetjük magunkat. Nyaralni ritkán utazunk el. Azt vettem észre magamon, hogy másfél-két hét után már nagyon hiányzik a munka, a betegek. De azért néha teljesen „elszakadok”: egyik szép emlékem egy hosszú hétvége, melyet a Plitvicai-tavaknál töltöttem barátnőimmal most tavasszal.

